

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció General Barceló-1-2.º

Administració Sta. Eulària, 25.

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcover, Plassa del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Bros-a.—Llibreria d'Alomar i Fontdevila, Brossa.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

Es discurs del Papa

an es Consistori de 27 de maig.

Se'n ha parlat ferm d'aqueix discurs per ses coses greússimes que hi digué Sa Santada. Com el Papa és es nostre Capità i es nostre Mestre, mos convé ferm sebre lo que ell vol i lo que ell no vol i seguir es camí que mos dona en ses coses de sa Relligió i foris; per això a ell li pertoca manar i a noltros creure, i no voler sebre mai qui l'ha encalsada. *Dau l'art al qui l'ha.* Això és lo més net i lo més segur. I benhaia anar segurs!

Vetassi lo que digué el Papa adavant els Eminentíssims cardenals novells dia 27 de maig, es dissapte de s'Ascensió, quant les posá es *bonet vermei.*

«Es greu dolor que hem esperimentat d'ensà des Consistori de l'any 1911 amb sa perdua de tan excel·lents Cardenals com se son morts, s'és endolsit una mica amb so consol d'haver pogut omplir es buit que ells deixaren, agregant-vos a voltros (es Cardenals novells) despuisahir an el Sagrat Col·legi (de Cardenals), Ses prerrogatives de pietat, de doctrina i de zel que vos distingeixen, i sobre tot sa devoció que professau an aqueixa Santa Seu Apostòlica, m'asseguren que me sereu una ajuda grossa per mantenir intacte es depòsit de sa fe, per guardar sa Disciplina Esglesiàstica i per resistir an ets assalts traidors de que és objecte l'Esglesia, no tant de part dels inemics destapats, sino més tost de part de fiis seus. Perque si a s'indomable fortaleza des nostros pares, a sa seua sollicita vigilancia, an es seu gelós esment, a sa seua finura que anomenaré virginal en materia de doctrina, si a tot això se deu es triomf de l'Esglesia en tots es perills i en totes ses investides i salts que an es transcurs des sigles han provat de pegar-li; tal volta mai com avui fou tan necessari no decantar ets uis d'aqueix Sagrat depòsit per conservar-lo en tota sa seua integridat i ben pur. La veritat és que mos trobam a un temps que n'hi ha que hu tenen massa bo de fer de mirar amb bons uis i d'abassar certes idees de conciliació de sa Fe amb s'esperit modern, idees que duen molt més enfora que molts no pensen, no sols a amagrir sa Fe, sino a fer-la perdre de tot. Un ja no s'esglaiu de sentir qualcú que passa gust d'usar paraules massa a l'aire referent a *aspiracions modernes, de progrés i civilització*, donant per certa s'existència d'una *conciencia laica*, d'una *conciencia política*, oposada a sa *conciencia de l'Esglesia*, contra lo qual prenen tenir es dret de reaccionar, per corretgírla, per redressar-la. No és res nou trobar persones que manifesten a les clares duptes i incertituts sobre ses veritats de Fe i afirmacions caparrudes d'errors massa clars, cent voltes condemnats, i amb tot i això se figuren que no se son decantats gens de l'Esglesia perque devegades observen ses pràctiques cristianes. ¡O quants de navegants! ¡o quants de pilots! ¡i Deu no hu vulga! ¡quants de capitans! permetent-se massa confianses amb ses novedats profanes i amb sa ciencia bordissenca d'avui en dia, en lloc d'arribar a port, se'n son anats a fons!

Entre tants de perills i en totes ses contingencies mai hem deixat de fer sentir sa Nostra veu per cridar i avisar

es qui s'esberren, per senyalar es danys que poren venir, per mostrar an es catòlics es camí que han de dur. Pero no sempre ni tots han enteses ni compreses bé ses Nostres paraules, amb tot i que eren tan clares i tan llampanants i tan decisives. Així és que no pocs, seguint s'exemple funest des contraris, que escampen mala llevor dins es camp del Senyor per dur-hi sa confusió i es desorde, no s'empegueren de donar-hi arbitràries interpretacions, atribuint-los un sentit tot contrari an es que el Papa havia volgut expressar, i donant per aprovació i sanció es Nostro prudent silenci.

«I en totes aquestes coses tan greus hem mester tota sa vostra valenta ajuda, tot es concurs eficaç de sa vostra acció, ¡o fiis estimats! tant dins ses vosres diòcesis a les quals amb dispensa papal tornareu, com dins la Curia i dins ses Congregacions Romanes, a fi de que per sa dignitat an-e que vos hem pujats, units de pensament i de cor amb el Papa, entre es primers defensors de la sana doctrina, entre es primers Mestres de sa Veritat, sigau es pregoners de tot allò que més vol el Papa. Predicau a tots, pero especialment an ets Esglesiàstics i an ets altres Relligiosos que ja no hi ha res que agrat més poc a Nostro Senyor Jesucrist i per lo mateix en es seu Vicari, com sa discòrdia en materia de doctrina; posau en guardia sobre tot es sacerdots contra es frequentar persones de fe sospitosa, contra sa lectura de llibres i periòdics, no ja des dolentíssims dels quals fuig instintivament tota persona honesta, sino també d'aquells que no son ben aprovats de l'Esglesia, perque es verinós s'aire que s'hi respira i és impossible manetjar pega i no soliar-s'hi. Si mai vos topau amb aquells que s'avanen de creents i de devots del Papa i volen esser catòlics, pero que tenen per un insult massa gros que els-e diguen *clericals*, digau-los ben tot dret que es fiis devots del Papa son aquells que fan lo que ell diu, i no aquells que treuen tots ets enginys per escapar-se d'haver de cumplir ses ordes del Papa o per obligar-lo amb insistencia, digna de millor causa, a exencions i a dispenses, tant més doloroses p'es perjuis i escàndol que ocasionen. No us atureu mai de dir i repetir que, si el Papa estima i aprova ses associacions catòliques que també malavetgen es bé material, sempre ha inculcat i fet avinent que hi ha de prevaler es bé moral i relligiós, i que an es just i laudable intent de millorar sa sort des trebador i des conrador pertoca unir-se sempre s'amor de sa justicia i s'us des medis lligitims per mantenir entre ses varies classes socials s'armonia i sa pau. Digau ben clar i llampanant que ses associacions mistes (de catòlics amb no-catòlics), ses lligues amb sos no-catòlics p'es benestar material, son permeses segons i com i en certes condicions, pero que el Papa s'estima més aquelles unions de feels que, despreciant tots es respectes humans i tapant ses oreies a tots ets afalacs i amenasses des contraris, s'arremolinen entorn d'aquella bandera, que, p'es fet d'esser tan combatuda, resulta sa més brillant i gloriosa perque és sa bandera de l'Esglesia.

«Això és es camp, ¡o fiis meus ben volguts! a on Vos pertoca desplegar sa Vostra activitat i es Vostro zel. Ara com no val de res sa nostra feina sensa sa bendició del cel, pregam

Nostro Senyor Jesucrist, que estregué i segellà amb sa Seu Sang sa germanat universal des genre humà i aplega aquells que formaven, per creure amb ell, com una sola familia, que coordini i agermani per ministeri Nostro s'entement i sa voluntat de tots amb tal perfecció de concordia, que tots es fiis de l'Esglesia siguen una sola cosa ells amb ells així com Deu Fill és tot una cosa amb Deu Pare. I amb aquesta esperansa Vos concedim amb tota sa Nostra ànima sa Bendició Apostòlica».

El Papa ha parlat clar. Li era a ell es parlar-hi. A noltros mos toca escoltar-lo i creure'l i fer lo que ell diu que mos pertoca.

Ja hu sabeu, *es creure és criansa*, quant es qui mana, mana en nom de Deu i segons Deu, així com mana el Papa.

Una pobiletta i un Juanet

(Segueix)

I heu de creure i pensar i pensar i creure que En Juanet ja fonc partit cap a ca-s'argenter, i comana tres joies: una de mil lliures, s'altra de dos milia lliures i s'altra de tres milia lliures. I per que s'argenter véu que no anava de berbes, se treu es serró de dobles de vint, el posa damunt es taurell i diu an es Mestre:

—¿El veis o què an aqueix serró si seu?

—¡Sí que és ver, senyoret! diu s'argenter, cobrant molt de coratge. Bono! vossa mercè estiga descansat: dins es termini de temps que m'ha dit, ses joies estaràn llestes, i jo li asseguro que'n romandrà content.

Queden així, i va dir ver s'argenter: dins es termini senyalat, va tenir ses tres joies llestes, una bona s'altra millor, tot or i pedres precioses: eren una *güita*, un *anell* i un *collar*: entre totes tres, sis milia lliures. Ara figurau-vos si hu havien d'esser cosa superior.

A-les-hores En Juanet s'espitxa cap an es casal d'aquella pobiletta, i ja és partit a trescar per allà davant crida qui crida amb tota quanta forsa tenia:

—¡Hala, dónes, un *marxandet nou!* ¡Un *marxandet nou*, dónes! ¡Hala qui'm compra aquesta *joia* que duc, aquesta *güieta*, tot or i pedres precioses, i que val uis per mirar! ¡Hala, dónes, si la'm comprou an aquesta *joia!*

Tant fort cridava per baix de sa torre a on sa jaieta li havia dit que sa pobiletta estava tancada amb ses set criades, que una d'aquestes el sent, guaita per una finestra per sentir-lo millor; i, com sent d'una *joia* tan preciosa que passetgen, se'n va corrents a la senyoreta Marqueseta, i ja li hi diu:

—P'es carrer se passetja un *marxandet nou* amb una *joia* que se veu que la té ben venal i que diu que es cosa tan bona i tan bona.

—¿Aquesta m'és vera? diu sa pobiletta. ¡Vés corrents a demanar-li què'n vol i que la'm deix veure, veiam si m'agrada. Perque ja's sab que sa roba fa es preu.

Aquella criada ja pica de talons cap a cridar es *marxandet nou* a veure què en vol de sa *joia*, i que la hi deix una mica per mostrar-la a la senyoreta Marqueseta.

En Juanet com la sent, diu:

—Vetassí sa *joia*. Du-la a mostrar a la senyoreta Marqueseta; i, si li agrada, llavò parlarem de preu.

Aquella criada agafa sa *joia*, i ¡cap a mostrar-la a la senyoreta Marqueseta! que, com la veu, en román etzisa-da, i se posa a dir:

—¡O quina preciositat i quina preciositat! ¡Cap *joia* havia vista mai an el mon que m'agradás tant! ¡Aquesta *joia* ja no surt d'aquí dins! Diga-li an es *marxandet nou*, que diga que n'hi hem de dar, i sa seua boca serà mesura: donau-li tot quant vos demanarà.

Aquella criada *tris-tras tris-tras* cap an es *marxandet nou* a dir-li tot lo que la senyoreta Marqueseta li havia comanat.

Com En Juanet la sent, contesta:

—Diguès a la senyoreta Marqueseta que no hi doblers valents per aquesta *joia*. Si ella la vol, m'ha de deixar besar es seu peuet, just es peuet.

Com aquella criada sent aquell rossinyol, tot d'una romanguè molt sorpresa d'aquella sortida des *marxandet nou*, pero llavò se refà i diu:

—No res, espere'm una mica, i jo hu aniré a dir a la senyoreta Marqueseta, veiam ella que hi diu.

—Vés! véu! diu En Juanet. Aquí t'esper!

Aquella criada ni si hagués tengut foc dins ses sabatcs, ¡corrents! a dir a la senyoreta Marqueseta lo que feia al cas.

Com la senyoreta Marqueseta sent aquell rossinyol, se posa tota estafaril·lada.

—¡Justament m'ha de besar es peuet! deia ella.

I allà aquell capet seu que era com una olla de caragols de tant que li cloquetjava, i no sabia què s'havia de fer.

—No sia beneita, senyoreta! li arribaren a dir ses criades. ¿Que té de lleig que li besin es peuet? ¡just es peuet!

—Sab que ha de fer? diu una d'aquelles criades. Mos n'anam totes a sar porta, l'obrim just que hi puga passa res peuet de vossa-mercè, vossa mercè le hi allarga, sols que es *marxandet* li puga besar sa punteta, i tot d'una l'enretira, i noltros tancam sa porta, i sa *joia* ja serà nostra.

¿Que me'n direu? Ell la ginyaren a fer-ho d'aquella manera. Van a dir-ho an es *marxandet nou*, aquest sa planta davant ses portes de sa torre, ses criades obrin just quatre ditets, la senyoreta Marqueseta treu per allà es peuet sols que's morros des *Marxandet nou* e-hi poguessen arribar; i, encara no li varen haver tocada sa punteta des peu, ella zàs! ja l'enretira, i ses criades zàs! ja clouen ses portes ben closes, i tornen posar sa barra.

I totes ben contentes perque la senyoreta Marqueseta ja era senyora de sa *joia*, que era lo que ella volia a totes passades.

Pero encara estava més content En Juanet de lo bé que li era sortida sa primera acció, i es coratge que cobrà de guanyar sa segona i sa tercera.

Deixa passar unes quantes setmanes, i un dia se torna espitxar devers es casal d'aquell senyor Marquès, i ja és partit tresca qui tresca de cap a cap de carrer i crida qui crida:

—¡Hala, dónes, un *marxandet nou!* ¡Hala un *marxandet nou*, dónes, ¡Hala qui la'm pren aquesta *joia*, un anell d'or i pedres precioses, que ni la Reina té cosa millor! ¡No fotgeu massa ses qui'n teniu ganes! que si badau gaire, no hi sereu a temps! ¡Hala, dónes! ¡Hala! ¡Hala!

¿Què me'n direu? Ell e-hi hagué un dimoni de criada de la senyoreta Marqueseta que torna sentir es *marxandet nou*, i jvenga a guaitar per sa finestra! per veure què era que deia en net. A les-hores davalla an es carrer; i, com veu que és un anell tot d'or i pedres precioses lo que's *marxandet nou* passetja, jcorrents a contar-ho a lo senyoreta Marqueseta! que tot d'una va dir:

—Correu a demanar an es *marxandet nou* què és que en vol d'aqueix anell! i si el me vol deixar veure.

I aquella criada ja ha pegat llongo i altre cap a dir això an es *marxandet nou*, que, com la sentí, diu:

—¿Què en vui de s'anell? Que el veja primer la senyoreta Marqueseta; i llavò, si li agrada, ja parlarem de preu.

Dona s'anell a sa criada, i sa criada trot trot a la senyoreta Marqueseta, que com el se veu dins ses mans i el s'ha mirat bé, s'exclama:

—Que'm tirin d'una passa si en tota sa meua vida havia vista una cosa més preciosa que aquest anell! No, aquest anell ja no surt d'aquí dins! Correu a dir an es *marxandet nou* que diga que n'hi hem de donar de s'anell, i le hi donarem, sia lo que sia.

Correu ses criades an es *marxandet nou* a dir-li això; i, com ell e-hu sent, diu:

—Direu a la senyoreta Marqueseta que no hi ha doblers valents per treure'm de potes aquest anell. Es preu de s'anell és que la senyoreta Marqueseta m'ha de deixar besar just una vegadeta sa seua maneta, just sa maneta.

I aquelles criades jde quatres! a dir a la senyoreta Marqueseta sa resposta des *marxandet nou*.

Com aquella pitxorina sentí lo que li demanava de s'anell es *marxandet nou*, torna romandre ben estafaril-lada. No se'n poria avenir d'aquelles sortides que tenia aquell estornell.

I allà es seu capet que cloquetjava a les totes, perque no hu sabia que s'havia de fer.

Com ses criades la veren tan embuiada, li diuen:

—Senyoreta Marqueseta, no sia beneita! jDiga que sí a lo que demana es *marxandet nou*! perque *finis finis* no li demana tampoc res lleig! jJust besar-li sa maneta! jjust una vegadeta! ¿Quin mal e-hi pot haver en tot això? jVe'u! je-hu porem arreglar com s'altra vegada! Noltros obrirem una micoïneua ses portes, sols que vossa mercè pugua passar sa maneta; i tot d'una que se senta es morros des *Marxandet nou* damunt sa maneta, l'enretira tot d'una, i noltros tançam, i jbona nit, pastora! s'anell ja serà de la senyoreta Marqueseta!

¿Que me'n direu? Ell la senyoreta Marqueseta hi allargá es coll. Se'n va amb ses criades a ses portes, criden de part-dadins es *marxandet nou*; i, com coneixen que ja hi és de present, obrin una micoïneua ses portes, la senyoreta Marqueseta treu sa maneta per sa mica de retxillera de s'uberta de ses portes; ja hu crec que a l'acte hi allargá es morros es *marxandet nou* per besar-hi. I encara no hi hagué tocat, com *zàs!* la senyoreta Marqueseta ja enretira sa maneta, i ses criades *zàs!* clouen ses portes i tanquen ben tancat posant sa barra, i totes crits i lulea perque la senyoreta Marqueseta ja era senyora de s'anell; i sa pitxorina que botava de sa alegria.

Pero encara botava més es *marxandet nou*, que no s'aturava de dir:

—jBé mos va sa cosa fins aquí, gracies a Deu! De tres accions ja en tenc dues de guanyades. jAmèn que també guany sa darrera! jSi que's compleix tot es pla de sa jaieta! ¿Qui hu via de dir que aquell dimoni de jaieta hagués de sobre tant? No, allò no era cap dimoni! allò era un angel de Deu que'm sorti!

I mentres tant l'homo s'allunyava s'allunyava de ca'l senyor Marquès

no fos cosa que el topás, i l'assolis de mala manera si arribava a sobre sa trescalamena que duia entre mans amb ma seua fia.

Tanta de sort que el Sr. Marquès no's sopitá ni's temé de res. Això fonc sa ventura d'En Juanet, perque si es Marquès arriba a sobre res des pas de sa *güeta* i de s'anell, no se'n escapava En Juanet, es Marquès l'hauria desxuiat sense remissió.

jBo estava ell per per permetre xirimindanques devers ca-seua!

I la senyoreta Marqueseta que no's poria treure des cap aquell *marxandet nou*, i desira deia:

—Pero ¿qui pot esser aquest estornell? ¿Un *marxando* qualsevol? Si hu fos, ¿donaria assetsuaixí joies de mil lliures i de dos milia lliures? Es bo de veure que no es cap *marxando* ni *marxandet*, sino qualque senyor gros de tot o qualque fii de Rei. A mi lo que m'agradaria veure-li ses ombres, veiam quina cara fa. Es segur que no la fa de beneit, sino de desxondit ferm! jI si es tan ben taiat i ben carat com viu i desxondit... Sobre tot, si torna amb cap altre *joia*, ja sé que faré: per guipar-li sa fesomia, faré lo que fan ses criades, que, en tocar qualcú a sa porta, decanten sa posteta de sa *graset* i veuen p'es ratxadet de ferro de sa *graset* qui és que toca. I així sortiré des mal-de-caps que ara'm petxuquen, que'm fan estar tan mal a pler.

Res, ara haureu de tenir paciència fins dissapte qui vé, que veurem, si Deu ho vol i Maria, com li va anar an En Juanet sa tercera acció, si la guanya o què.

(Seguirá)

JORDI DES RECÓ

Des trebai surt es profit.

A So'n Maiol se veu que avui e-hi ha cosa grossa.

Acostem-mos-hi veiam què és.

Carros estibats de gent vestida de festa i bargantells tot endiamenjats i a dós damunt bisties ben aixarmades s'aturen davant ses cases.

Es pareiers veim que desxingueren i tothom davalla des carros, i aquells colcadors ja boten ben falaguers de dalt ses bisties i les menen a fermar a qualque estaca o un abre qualsevol de per allà perque ja no hi caben dins ses bovals.

Dins es forn dues porcelles fan xiu xiu, i dins sa cuina damunt es fogons una filera d'olles deixen anar una olorera que retornaria un esmortit.

Tots son dones i homos que trafeguen. Uns amb taiants i guinavetes fan trossos una euevia més grassa que un tudó; altres escorxen llebres i conís que escarden de greix; assí plomen perdius, ceques i aucellons que no los troben ets ossos perque tot es popa; allà trenquen mel'les, xapen sindries i melons i denetgen arròs, allà dessà fan bunyols de vent i oreianes, i vos assegurem que hi surten avengudes!

Mentres tant un estol de gent mena a's mig una bella jova tota endiamenjada j que va xelesta ferm, que casi no toca amb sos peus en-terra i tot le hi mostren.

Es que l'amo de So'n Maiol, En Pere Juan, un jovenot molt desxondit, que perdé fa anys son pare i sa mare, al cel sien tots dos, i és estat el diantre sempre per sobre-se arreglar i servir la mestra,—avui s'és casat amb Na Bet Maria de Turixant, una al'lotella que val uis per mirar de galanxona que és i que val milies per sa bondat que du i per lo trancosa que és per totes ses feines d'una casa, i llavò que de seny i de coneixement en té per vendre i que'n pot donar amb una cuireta a molt d'homos.

Avui idò se son casats, i fan ses *nosses*, així com e-hu feien altre temps, que hu feien molt millor que no aqueis estufats d'avui en dia que comensen a posar sa mala i toixarruda costum de fogir de ca-seua tot d'una de casar, com si els encalsassen, i prenen es tren cap a Ciutat, cap a Sóller, cap a qualsevol banda. Per ells sa questió es fogir ben de pressa, per imitar es senyors grossos d'avui en dia, que, en casar-se, se'n van a fer es *viatge de nosses*.

Aqueis viatges ja van bé p'es qui tenen possibles per fer-los; sense aqueis possibles, son sa cosa més ridícula i bereiola del mon.

Idò En Pere Juan i Na Bet Maria no van d'aqueixes modes bordissenques, ni de deixar ses carreres véies per ses novelles; per això avui que se son casats fan ses *nosses* a So'n Maiol amb tots es parents propins, amics i benefactors.

Això és lo que pertoca, servir ses bones consuetuts i es bons estils.

II.

Es sol ja s'embarraça.

Es convidats a ses *nosses* de So'n Maiol no tendrán talent dins una setmana.

Hi ha hagut un dinar de primera.

jVaja! En Pere Juan ha volgut quedar bé, i prou que n'és sortit amb la seua.

Tot son en-hores-bones que li donen i jallá en sentirieu de brindis!...que, si les vos digués, vos casaveu a l'acte per que les vos fessen.

Per això me'n guardaré com de caure de dir-les-vos, perque, si llavò sa casada vos deia malament me donarieu sa culpa a mi, això si no vos afuaveu a picades per llevar-me es mel de sa cara.

Vos bastará sobre que la gent convidada, veient que sa fosca s'entrega, comensen a enrangar la cosa per anar-se'n de d'allà, cadascú a ca-seua.

An es moment de partir, amb llàgrimes an ets uis, l'amo i sa madona de Turixant han dit a Na Bet Maria i an En Pere Juan.

—Fiis meus, feis bonda sempre, que tal fareu tal trobareu. Servau sempre es llum ben dret i jalerta a vessar-ne cap gota! No hu oblideu mai del mon: *des trebai surt es profit*. Sembrau sempre bona llevar i amb tot s'esment possible, i Deu ja hu beneirà, i ja veureu que mai faltará s'esplet, més gros o més petit, així com Deu voldrá, que és sempre lo més convenient. Sí, no hu oblideu mai que Deu sempre mos envía ses coses que Ell sab que més mos convenen, maldament creguem que no mos convenen gens.

Ets altres convidats, parents i amics, se despedeixendes dos *jovensans* desitjant-los *molts d'anys de vida per estar plegats amb sana pau i concordia com Jusep i Maria!* i, en acabar ses feines aquí baix jcap an el cel manca gent!

III

Devers So'n Maiol no vos creguem que hi haja gaire vessa.

Dematí dematí es gall comensa a cantar, i En Pere Juan pega bot des llit, es vest, surt dafora, i s'auba encara no punta.

Crida es missatges, posa s'*escudella* dalt es foc, tota sa missatgeria i guardianeria s'aixequen i jcap a sa cuina a berenar! per lo que pugua esser. Se posen benet de panxa, i jhala a jonyir mules i bous: les entravessen es sac de llevar dalt s'esquena i ells aixencats damunt, i s'arada cap-girada dalt es jou, i ja li han acopat cap an es sementer. Amb quatre gambades e-hi son i jhala a comensar sa tasca!

I es pareiers, amb sos pareis solc va i solc ve amb unes bones cantades que fan de cap a cap de tornai, que los senten de mitja hora lluny; i En Pere Juan

1 Es cuinat de llegum.

escampa qui escampa llevar tot rabent per que an es seu temps nesca i goixi i s'hi alsí una anyada d'aquelles que fan alsar es cap an es pagesos i les posen tan xaravel'los.

I es sol que fa sa seua via p'el cel sense perdre cap punt, i lo mateix En Pere Juan tira qui tira llevar i es llauradors jhala a tapar-la! llaura qui llaura i canta qui canta.

I passen hores i hores, i allà enfora a ses cases se'n puja de sa xemeneia fum i fum, que par que diga:

—jUep voltros qui sembrau i llaurau! jSopes! Si no feis via, no hi sereu a temps!

A les-hores En Pere Juan alsa es cap devés es sol i es funeral de ses cases i diu an es pareiers:

—jHala, al'lots! desjonyiu, i a dinar manca gent! Ja és mig-dia!

Cap n'hi ha que protest, tots están ben conformes d'anar a posar miques. Desjunyen, posen es jou en-terra, deixen s'arada amb so garrot de ses corretjades fermat an es mantí, i... ja dinar s'es dit!

I dinen amb una bona talent i ben bo que hu troben lo que sa madona Bet Maria i sa criada els han aguiat, llavò fan un xigarro o una pipada, i jcap a sa llaurada de bell nou! I hi peguen fins es vespre; i lo endemà fan lo mateix i lo endemà passat també i lo endemà passat s'altre igual.

I darrera es sembrar vé s'entre-cavar i es treure s'erba i xercolar i es matgencar, i es sembrat se fa gros i posa soca i rama i espiga i grana, i jvenga a segar-lo! i jhala a espigolar i a garbetjar i a batre, i bons paiols per dafora i es sostres ben plens de paia i ses sitges de gra!

I ¿que vos figurau que, en tenir s'esplet embotigat l'amo de So'n Maiol romanga mans fentes i se pos a fer la vida del canot, menjant-se es guanyat, sense voler sobre qui l'ha encalsada?

Idò anau ben errats, si vos figurau res d'això, perque mentres per un vent garbetgen i baten, d'altre vent fan go-ret i formiguers per preparar s'anyada de l'any qui vé; i En Pere Juan dona cap per tot i no li passa res per maia, perque vos assegurem que va ben uis espolsats i que es ben poca sa son i sa vessa que manetga, i lo que diu ell sempre:

—Qui s'aixeca dematí, el Bon Jesús li surt a camí, i *des trebai surt es profit*.

Això és lo que diu ell, recordant aquell sermonet que's sogre i sa sogra feren a ell i a sa dona a's dia de ses *nosses* com estaven per a partir, que se despedien.

IV.

¿I Na Bet Maria quina la fa?

Na Bet Maria ja es tot una madona. Poc després d'esser-se'n anat En Pere Juan, ella pega també cossa an es llensol, diu es *Pare-nostros* amb sa criada, i surt dalt es portal, acabant-se d'encitronar.

Se'n va a veure ses galines, les troba que ja apelluquen; i, com la veuen, l'enrevoltan; es gall amolla unes quantes notes musicals de ses seues per fer-les estar alerta i retgirar-les; pero elles *quec! quec! quec!* davant sa madona, par que diguen:

—jMadoneta, dau-mos berenar per amor de Deu!

Na Bet Maria massa que les entén, pero s'exclama:

—Esperau una micoïneua, fietes meues! que hauré d'anar a vestir aquells al'lotons, que ja los sent que criden.

I té raó perque En Juanet i En Miquelet, se son despertats, i tenen aquestes:

—jMa mareee! jma mareee! crida En Juanet, que corre's quatre anys.

—Ara vendrá, Juanet! diu En Miquelet que encara no n'ha fets sis.

—¿Sabs que havia pensat?... diu En Juanet. De fer un clot de figuera!... jMa mareee!

—¡No cridis tant! diu En Miquelet. ¡Ja vendrà ma mare! I ¿què l'has de fer amb tanta de frissor?

—Veus! diu En Juanet: mos aixecam, agafam una aixada, i... ja ses *figueres martiniques* tenim ses feines!

—¿I que hem de fer es clot de figuera? diu En Miquelet.

—¡Jès! ¿que l'hem de fer? diu En Juanet. N'hi sembrarem una, i tornarà grossa, i mos hi engronsarem i mos hi porem atepir de figues! ¡Sabs que hi anirà de bé! ¿No és ver Miquelet?

—¡Ell en tenim d'altres de figueres, homo! diu En Miquelet.

—¡Però aquesta serà nostra! diu En Juanet. I si un dia mos passa p'és cap de tair-la, agafam una destrai i voràs que hi anirà de bé! ¡i venguen bons cops per sa soca! I al punt ja tombarà, i li taiarem ses branques, i ferem redolar sa soca, i mos engronsarem dalt sa rama... Ma mareee!

—¡Ja venc, cap-buit! diu sa mare. Se'n entra dins sa cambra des dos betzos, i En Juanet ja l'invest amb aquesta.

—Ma mare, hem de semblar una figuera! ¿eh Miquelet?

—¿Quant? diu sa mare.
—¡Ara hem d'anar a fer es clot! diu En Juanet.

—Sí, diu Na Bet María. ¡Ara és hora de clots! ¡Hala a passar es *Pare-nostro*! Juanet, diguès davant! tu que estàs tan fener!

S'al·lotó que, si és lo més cap-buit, és també lo més creent perque sa mare le hi ha avesat a creure, fent-li tastar es caps des dits, en esser necessari, ja és partit a dir fent returadetes returadetes:

—*Pare nostro, ... vos qui estau, ... en tot lo cel... santificat... lo vostro Sant Nom...* Uep! Vetallà un borino! ¡O quin borino més garrit...!

—¡Deixa anar es borino! diu sa mare. ¡An es *Pare-nostro* tens ses feines! ¡Hala diguès...

I aquí En Juanet torna esser partit diu qui diu:

—*Venga a nosaltros... lo vostro Sant Reine...* Gafa'l-me, Miquelet, an es borino! ¡T'estimarà cent sous més si el m'agafaves, Miquelet!...

—¿Que ja tornam esser an es borino? diu sa mare, i li alsa sa mà per betcular-lo.

En Juanet se fa por, i torna an es *Pare-nostro*, dient:

—*Se fassa... la vostra voluntat... així en la terra...* Bona nit, pastoral! Es borino ja és fuit! Ara no t'estimaré, Miquelet... Fort! ara...

Sa mare aquí li torna alsar sa mà, i s'al·lotó reprèn de bell nou es *Pare-nostro*, i diu:

—*Com se fa en lo ceeee!* ¡Hala, ma mare! ¡veïès si l'he acabat! Ara diguès es *Nostro pa*, Miquelet, i jo reposaré una mica.

—Un parei de singlades te'n duràs tu, s'exclama sa mare, si tornes fer aqueixa casta de dir es *Pare-nostro*! ¡Ja t'estimaràn ferm el Bon Jesuset i la Puríssima amb aquesta manera de resar! ¡Hala si el tornes dir an es *Pare-nostro*; i si dius cap altra paraula fins que l'hages acabat, jo t'assegur que t'hi posaràs sa mà!

S'al·lotó torna comensá es *Pare-nostro* i l'acaba sensa desmandar-se gens pus perque mena massa por an es cap des dits de sa mare.

I Na Bet-María les fa dir ben dit es *Pare-nostro* a l'*Angel de la Guarda*, an es *Sant del dia* i an es *Sant des seu nom* i ses *Tres Ave-Marías*; i sa *Salve* a la Puríssima per que aquesta gran Reina de Cels i Terra i aquells sants els alcansin de Deu sa gràcia d'esser un bons al·lots, així com son pare i sa mare voldrien.

Llavò les dona berenar, i ells més contents que un Pasco ja li han estret amb una xapeta i una senaia cap an es redol de *figueres martiniques* a fer es clot per sembrar-n'hi una per porer-s'hi engronsar i menjar-hi figues

i llavò tair-la per jugar amb sa soca i amb ses branques.

Mentres tant Na Bet María i sa criada no s'aturen de trafegar per dins la casa per tenir-ho tot enderc i dur ses feines més arretglades que un rellotge, i que no hi haja res que vaja a la xisclera ni penx ni rossec.

Ell ja's sab: ses madones que hu volen tenir així, tot ben citat i posat lo de la casa, no les veureu mans fentes mai, ni que estiguen enderrer de lo que han de fer; no les acaben mai a ses feines!

I desira puja dalt es sòtil Na Bet María, i treu es cap a sa finestra, i allà enfora, a's mig des camp, colombr En Pere Juan amb sos missatges trebaia qui trebaia, i encomana a qualque aucellet que fuig cap allà que li don comendacions, i dins es cor sent una cosa que se diu... *poesia*, sa resplandor de totes ses coses garrides, de totes ses obres ben fetes, de totes ses passes ben donades, de tots es devers complits.

I vé es vespre, i fa un bon foc; i ets al·lotons tan xaravel·los perque al punt veuràn son pare.

Tot d'una que senten es pareis que s'entreguen, ja surten dalt es portal. Com se troben amb sa fosca de dafora, los agafa com a por; pero llavò destrien son pare, que se'n vé ben peus alts, i s'hi aborden, s'enfilen per ses cames i cap amunt p'és cos fins que tenen sort d'abraornar-li es coll, i besades i més besades!

I En Pere Juan tot satisfet amb aquella somada tan dolça i corpenidora, embolicat amb aquells angelons, se presenta a Na Bet María, que de vegades tampoc no pot estar que no s'aferra a ell de s'esclator de cor que li agafa, donant milions de gracies a Deu de tanta de ditxa, baldor i bona sort com les dona ja an aquest mon.

V.

Navegant sempre a la regalada i ben conformats amb sa voluntat de Deu l'amo'n Pere Juan i sa madona Bet María de So'n Maiol, passen anys i anys cuidant-se de lo seu i fent feina dins es seu redol, sensa empatxarse mai d'ets altres; i En Miquelet i En Juanet se fan grans i grans, i al punt son homos fets, llevents, atxaravits, avenguts, feners, ben creïns, sensa mal dia mai, sempre fent feina an es costat de son pare.

I un pren per compte seu ses egos i s'altra ses euveies, i hi duen una idea fora mida de cuidar aquelles guardes amb tot s'esment del mon; i allà veurieu aquells animals que escarden de greix; i cada any fan una doblorada grossa des mulats i des mens o anyells que venen.

I l'amo'n Pere Juan que només se cuida des missatges i des conró, i ja hu crec que du es lloc amb tots es seus sementers com pocs amos e-hi haja, i cui unes anyades orbes; i s'hi fa sa barba d'or dins So'n Maiol.

—¿E-hu veis, al·lots, les diu an es seus fiis sovint, si tenien raó es vostro padri i sa vostra padrina de Turixant? com mos digueren a ta mare i a mi a's dia de ses nesses: *Des trebai surt es profit, i tal fareu tal trobareu!* Ell ja's sab que aquell que quant es jove no trebaia, com es vei jeu a sa paia. Per lo mateix ara que sou joves i que estau a la flor del mon, ara és s'hora de trebaiar a les totes i fora són i poca peresa! que només es bona per anar a robar! com deia sa mare que Deu tenga!

I En Juan i En Miquel no hu volgueu sebre si el s'escolten bé a son pare i si el fan ben viu an es cap i si s'hi desturmellen per fer anar tota sa cosa endavant; i sa mare que encara els-e dona se sempenta. ¡Quina está ella per no donar-les-ho!

VI.

¿Que me'n derieu? Ell l'amo'n Pere Juan i sa Madana Bet María de So'n Maiol ja han casats es dos fiis amb

unes pitxorines de qui fa fer, ben bufarelles i de s'ui des vent, que tant una cosa com s'altra taien un cabei a l'aire; i les han donades ses claus i es pondo de tot per ells dos retirar-se a *la vila* i ¡fora mal-de caps! perque troben que les basten es que han tenguts amb so pujar aquells infants i aplegar ses quatre busques que han aplegades.

An En Miquel l'han deixat a So'n Maiol i an En Juan li han arrendat es *Rafal de s'Uiastrell*, que és també una possessió de ronyò clos, i que la hi han armada de tot es maneig que pertoca a una possessió gran.

Tant un com s'altre, cada un amb sa seua revel·lera, fan tot quant poren i tot quant saben per menar bé sa possessió a fi de treure-li tot es suc a sa taronja i forrar-s'hi de bona manera, a forsa de poca son i de molta de diligencia, pero també amb tota sa conciencia que Deu mana, perque tota sa seua búxola és lo que tantes de vegades son pare i sa mare los han sermonat:

—Des trebai surt es profit! Tal fareu tal trobareu! Servau sempre es llum ben dret i alerta a vessar-ne cap gota!

¡El dianxa son estats l'amo'n Pere Juan i sa madona Bet María de So'n Maiol per fer-ho sempre així! i es seus fiis i nòres que tiren rel, segueixen ben bé ses seues petjades, i van a mà d'esser just ells.

Ell qui sembla a los seus no fa tort a negú.

I ara voltros, lectors benvolguts, preniu llum de Na Pintora, vui dir, de sa gent de So'n Maiol i des Rafal de s'Uiastrell.

PAU FORA-EMBUIS

Recapte

Arrós a grumeions

Es carro des governants francesos no s'atura de trobar reclaus i sobams grossos ferm, i per on-se-vaia prenga, troben cent llogos de mal camí. És allò que diu s'adagi: *qui fuig de Deu, corre debades*.

El pobre Poincaré, es President de sa República, des que és President, no n'ha pogut tastar gaire de *pa amb mel*, sino que sempre li ha hagut de pegar de *pa amb fel*. I després de tot s'ho té ben merescut. Ell té ets uis una mica més clars que ets altres governants i veu que sa guerra que fa tants d'anys sostenen es governants francesos contra Deu i l'Esglesia, no pot dur cap bon resultat i que fa un mal immens a França; pero l'homo no gosa prendre una actitud franca, no té pit per posarse an es cap des qui voldrien treure la França des carreranc de perdicó per on va, fa tant de temps. Vol i no vol En Poincaré, lo mateix que En Briand i altres; f com no's declaren ubertament a favor de sa bona causa, de sa causa de França i de l'Esglesia, es catòlics ne se'n fien i no les fan costat, les fan amples; i en camvi es radicals, es revolucionaris reconsagrats, les ataquen a foc i a sanc, acusant-los de venuts an es Vaticà, de reaccionaris. Per això En Briand i En Berthou hagueren de deixar es Poder: i En Poincaré hagué de confiar an En Doumergue, representant des radicals furiosos i inimics mortals seus, sa formació de Ministeri perque eren sa forsa més grossa de dins es congrés de Diputats i dins es Senat. Aqueis formaren Govern; vengué que sa senyora d'En Caillaux, un des Ministres, assassinà es Director de *Le Figaro*. Allò croixí es Ministeri de mala manera, i seria caigut sensa remissió, pero feren de la guerra pota per no caure es *radicals*, per porer fer ses eleccions i no romandre esbaltits per a sempre. Com no deixaren es Poder, i es termini que duren ses Corts a França (cinc anys), acabá, hi hagué d'haver ses eleccions,

que les feren es *radicals* amb tots ets embuis i males manyes de que ells son capaços; i ja hu crec que es Govern va treure sa majoria, i que En Briand i En Poincaré, es a dir ets amics, d'ells dos, corregueren per males aigos ferm, i s'estol de diputats seus se'n va dur una mala escapsada, va romandre ben aixellat. Una volta que tengueren es *radicals* reduïts a s'impotencia En Briand i En Poincaré, es a dir, que no tenen possibilitat de poder formar un Govern de la seua que puga governar amb ses Corts novelles, llavò s'esclatà es bony radical-socialista, i En Doumergue hagué d'entregar esllensol, i anar-se'n a fregir ous de lloca. I ¿que fa llavò En Poincaré? Crida En Viviani, un radical-socialista, de cap de brot, i li comona sa formació de Ministeri; En Viviani s'hi pega uns quants dies, i va fer fetxada. Després de molt de xelim i xelam, En Poincaré crida En Ribot, que és un revolucionari moderat, inimic des radicals-socialistes; li comana sa formació de Ministeri an En Ribot; en forma i se presenta a ses Corts amb so Ministeri flamant.

I ¿que li succeï? Lo que tothom veia que succeïria: que radicals i socialistes se lligaren ses coes i a sa primera sessió ja derrotaren es Govern, que hagué de buidar més que depressa. I jo tornarem tenir es carro enrocacat. A les hores En Poincaré crida En Viviani i li torna comanar sa formació de Ministeri; En Viviani accepta i forma Ministeri, i se presenta amb ell a ses Corts, i obté un vot de confiança de sa majoria, i se comprèn perque representa lo mateix que es Govern que feu ses derrerres eleccions. Pero En Viviani té també sa mort darrerera s'oreia, perque hi ha sa célebre llei des *tres anys de servici militar*, en lloc des dos que primer en servien, llei que va haver de posar es Govern Berthou, amic d'En Poincaré, per atendre a sa defensa nacional, per no exposar-se a un mal cop d'Alemania que fés pegar la França a fons; pero que és una llei que, es socialistes, que son sa forsa política més grossa de França, no'n poren sentir parlar; ni les cap davall es seu barret i que li fan una guerra a mort. De manera que tot Govern que mantenga aqueixa llei, ha de contar amb sa guerra a mort des socialistes. I això és sa por d'En Viviani i es seu perill greússim. Així és que un no sab que succeïrà a França amb tot aquest endiumenjat de revolucionaris-governants-moderats-radicals-socialistes.

¡Quina llástima tan grossa que es catòlics allà s'entenguen tan poc i estiguen tan desfets i esbaldregats! Ah si ells s'arribaven a entendre i sabien prendre bé sa búxola! Les hi faríen ben envant an es revolucionaris! ¡Que Deu s'en apiat de la França!

Guanys i mancabs de sa Guerra balcànica.

La Turquia Europea ha purduts 143000 Kilometres quadrats de territori; i de 6.130.000 ànimes que tenia, és romasa just amb 1.891.000 ànimes. Romania ha guanyats 8.340 kilometres quadrats i 302.000 habitants; Servia ha guanyats 39.000 kilometres i un milió i 50000 habitants; Grecia ha guanyats 50000 kilometres i 1.624000 habitants; i Bulgaria només ha guanyats 17000 kilometres i 429.000 habitants.

Si que les ha dit tort an es búlgars! i sobre tot an es turcs. ¡E-hi és romasa ben escapsada la Turquia Europea! ¡Just 1.891.000 habitants! ¡Així va el mon! ¡Uns creixen i ets altres manca-ben! ¡Ja hu val!

Ventim

Per que no's queix.

Si, n'hi volem donar, anque no sia més que un brassadet de *ventim* a s' *Obretxo Balear*, per que no's queix es betzol.

Es sobre un raig de mentides que enflocà s'altre dissapte contra es ditxós *Patronat Obrer* que, amb tant de profit de sa classe pobre, funciona a Ciutat baix de sa Direcció del Rt. P. Guiem Vives de la Companyia de Jesús.

S' *Obretxo* no'l pot veure amb uis que tenga an es *Patronat* senzillament perque treu sa carn de s'olla an es socialistes, los pren sa Parroquia. Sí, ets obrers i trebaiadors de molts de rams acudeixen an es *Patronat* a associar-se, fogint de sa tirania i despotisme des caporals socialistes, que exploten i plomen i afaiten de sa manera més desvergonyida es malanats que se deixen agafar dins es filacs d'aquells garameus. I, com s' *Obretxo* no pot combatre es *Patronat* dient-ne coses veres, el combat amb senaiades de mentides i calumnies.

Diu es paperot socialista que el P. Vives aplegà es *Menadors d'automòvils* an es *Patronat* per associar-los allà i que aqueix no's volgueren obligar a haver de tenir sa societat dins sa casa des *Patronat*, i que el P. Vives les volia obligar a posar an es Reglament que, en cas de deixar de reunir-se an es *Patronat*, havien de afluir es fondos a benefici des mateix *Patronat*.—De tot això no hi ha res ver més que es fet de que es *Menadors d'automòvils* s'aplegaren an es *Patronat* per associar-se. Es fals que's tractas de tot lo altre que s'emboica es paperingo socialistengo mentiderando.

També escampà aqueix paperot, setmanes enrera, que aquells *cafés de Companyonisme* que es *Patronat* ha donats diferents vegades an es ferroviaris i demés obrers associats an es *Patronat*, només eren de franc de nom, perque de fet es pobres *associats* havien de monyir un *realet*.—Això és una altra mentidassa com unes cases. ¿Quin *associat* e-hi haurà que diga que a ell li hagen fet pagar cap *realet* per cap *café* d'aquells? Vaja! que mos ne citi un, qui és un, s' *Obretxo Balear*! ¿Què ha de citar es gran farsant, més mentider que ses mentides!

Es qui manetgen s' *Obretxo* i es Partit Socialista, sab tothom que viuen i mengen damunt es pobres trebaiadors socialistes. Es qui manetgen es *Patronat Obrer*, el Rt. P. Vives i sa partida de senyors que li aiden a portar la creu, massa veu tothom que no hi han de menjar damunt es *Patronat*; tots tenen sa seua manera de viure propia, i una altra cosa, que també passa d'evident: no son ells que exploten es *Patronat*; és es *Patronat* que les explota a ells, perque no sols e-hi posen sa feina que hi fan, sino ses saines de bossa que hi deixen, que ets obrers *associats* allà aprofiten bil-lo bil-lo i amb tot es gust del mon.

Bono! ¿í que?

Retreu s' *Obretxo* dissapte que a Toledo s'altre dia se va veure davant es Jurat sa causa d'un capellà que en va malferir un altre amb un cop de puny, i que es Jurat l'ha donat per inculparable. ¿Quin gust per un merda-caner d'En Barrufet com s' *Obretxo Balear* porá donar sa noticia de que un capellà ha pegat un cop de puny a un altre!

Pero jescoltau gran carabassenc de paperetxo! i ¿què si un capellà ha fet això? ¿Què en volem treure de tot això contra sa Relligió? Si aquest capellà ha fet lo que no havia de fer, si ha comès un delictes, que el castiguin així com se mereix; pero mai per mai poreu amb motiu ni amb raó tirar tal falta, tal de-

licte damunt sa Relligió, que condemna i castiga tota classe de delictes. No, noltros catòlics no defensam cap delictes, sino que volem es càstic de tots es delictes que's cometin, sien quins sien es delinqüents. No som com voltros, socialistexos, que, en tractar-se d'un des vostros, ja preteñiu que no ha fet delictes, ja volem que no sia delictes, maldament e-hu sia i deu més. Així sou voltros grans farsants: en esser voltros, preteñiu que tot vos ha d'esser permès i que mai del mon vos han de castigar, per grossos que sien es crims i es delictes que cometeu.

¿Ái «s'inferioridat moral des catòlics»?

Es paperot socialista mos surt dissapte amb una estadística criminal de Holanda, que no sabem d'on la se treu, si no es de qualche llogia masònica o de qualche altre xibiú per l'estil. Va molt bé, per mentir i calumniar sensa exposar-se a cap soscaire, embuiar fil de coses d'enfora, de nacions molt llunyanes, perque així ¿quin possible és aclarir coses de tan lluny?

Idò, segons es comptes que treu es paperot socialista, sa gent més perduda i més esquinada i més criminal de tot Holanda no son es protestants, ni es jueus, ni ets incréduls, sino es catòlics. A totes ses altres nacions conegudes ses estadístiques criminals diuen tot lo contrari, que es catòlics, s'entén, es qui s'ho diuen i hu son, es qui practiquen sa Fe catòlica, son es més morigerats, es qui fan més bonda, es qui donen es tant per cent més baix en tots es rams de sa delinqüencia. ¿Succeeix a Holanda tot lo contrari? ¿Què ha de succeir? A Holanda succeeix lo meteix que a ses altres nacions, allà, com a totes ses altres nacions es catòlics, es qui hu son de bon de veres, es sa gent que fan més bonda en tot. Es mateix paperot socialista amb ses clarícies que retreu d'aquella estadística e-hu dona a entendre. En tots es rams de delinqüencia que cita, es tant per cent de delinqüents catòlics es més baix que es tant per cent des delinqüents protestants, i amb tot i això es paperot socialista té sa desvergonya de dir que son més es delinqüents catòlics que no es delinqüents protestants. De manera que ment com s'ànima de Judes, segons sa seua costum de sempre. Això son ses armes des socialistes: sa mentida i sa calúnia, ses armes des missatges d'En Barrufet.

Un paparetxo mentidaretxo

S'altre dia un paparetxo de Ciutat va dur una noticia feresta d'una festa que ses *Fies de la Purissima* de Sa-Pobla feien dins l'esglesia d'allà, suposant que havien feta una gran baraja dins l'esglesia mateix, i que es predicador havia descomparegut de dalt sa trona i havia resultat un escàndol massa gros.

Com e-hu lletgírem, per esser qui era es paparetxo que hu duia, ja hu posàrem en corantena; pero ara mos escriu un amic nostre *pobler*, demanant-mos per favor que fassem constar referent an aqueixa cosa que lo que hi hagué, se reduí a una mica de desavenencia entre dues *cantadores* sobre a on havia de posar una d'elles sa seua cadira. I això succeí, no quant l'esglesia era plena de gent, com afirma aquell paparetxo, sino quant comensava la funció, que encara no hi hauria cent persones. Tan poca cosa va ssser s'entrevers d'aquelles dues *cantadores*, que es Director de s'Associació que lletgía dalt sa trona, no se'n va tèmer, ni se'n temé sa Directora des cant, que era amb ses altres *cantadores*, allà on aquell paparetxo diu que se desmaià des disgust i des trastorn que li ocasionà sa baraja d'aquelles dues. Tampoc se'n temeren es sacerdots que estaven agenoats dalt es Presbiteri. També es mentida lo altre que diu aquell paparetxo que per amor de tal baraja es predicador descomparegué de dalt sa trona i s'organista s'aturàs de sonar l'orga.

No comprenem com e-hi ha papers públics que gosen estampar tants de rois de mentides. exposant-se a que llavò les fassen mostrar sa filassa.

Societats Obreres contra

s' "Obretxo Balear",,

Vetaquí es tapa-boques que mos han enviat contra es paperot socialista totes ses societats obreres que capllevan dins es meritíssim *Patronat Obrer* que el R. P. Vives i altres amics de sa classe trebaiadora cuiden i fan anar endavant:

En defensa del P. Vives S. J.

«Los abajo firmados, Presidentes de las Societades, que a continuación se expresan: Tipógrafos, Zapateros, Oficios varios, Sección electro-mecánica, Ferroviarios, Metalúrgicos, Culinarios Plateros, Cordeleros, Albañiles, Obreros del Gas, Patronato y Tranviarios, que tienen su domicilio social en el Sindicato del Patronato Obrero, que tan dignamente preside el P. Vives, protestamos de los conceptos vertidos en el semanario *Obrero Balear* n.º 643, por creer nosotros que, antes de hacer su comentario, debe estarse bien enterado del asunto que se comenta, y que por lo tanto el autor de dicho comentario se habrá dado *la gran plancha*.

«Sepa el comentante que en el Patronato Obrero no se hace presión a nadie ni menos se obliga a que ninguna de las Asociaciones acogidas a este Patronato Obrero haga la voluntad celebrada del P. Vives. Conste también, pues, que nosotros, Presidentes de las ante-dichas Societades, estamos muy a gusto con la dirección, que da a las masas del Patronato Obrero ese dignísimo Padre, y créanos el comentarista que en el Patronato los hay tan listos como él.

Lo firmamos: José Ruiz Presidente de *Tipógrafos*; Juan Albertí, Pte. de *los Zapateros*; Matías Vidal, Pte. del *Sindicato*; Jaime Ferrer Pte. de la *Sección Electro-mecánica*; P. A. Miguel Estrades, Vice-presidente de *los Ferroviarios*; Agustín Sabater, Pte. de *los Metalúrgicos*; Juan Colom, Pte. de *los Culinarios*; Juan Valls, Pte. del *Sindicato de oficiales Plateros*; Jaime Escanellas, Pte. de *los Cordeleros*; Juan Juan Coma, Pte. de *los Albañiles*; Julian Llinás, Pte. del *Patronato*; Jaime Quetglas, Pte. de *los Obreros del Gas*; y José Simonet, Pte. de *los Tranviarios*.

Notes bibliogràfiques

Llibre de la Vida de N. S. Jesucrist | per Mossen Juan Aguiló. Obra premiada en el Certamen hagut entre el Cleo de Mallorca per Edicte del Ilm. y Rdm. Sr. Doctor D. Pere Juan Campins; Bisbe d'aquesta diòcesis l'any del Senyor de MCMII.—Felanitx. Mallorca. | Imprenta d'En Bartomeu Reus | 1914.—Un volum de 676 planes de 197 x 126 mm.

Vetassí un llibre, degut a la ben trempada i cristiana ploma d'un amic nostre tan coral com Mn. Juan Aguiló, conegut de tothom dins Manacor per sa seua virtut i sabiduria i zel apostòlic; un llibre que l'haurien de tenir totes ses families i lletgir-ne lo manco un bossi cada dia. D'altra manera viurien es cristians si lletgien sovint aqueix llibre i feien lo que ell diu. Es sa vida del Bon Jesús ben espinzellada desde que Ell s'encarnà dins les puríssimes entranyes de Maria Verge fins que se'n pujà an el cel coranta dies després d'haver resucitat, triumfant i gloriós per mai més morir. Mn. Aguiló, per desllatigar i endardellar lo que l'Evangeli conta del Bon Jesús, és anat a beure a bones fonts: an es Sants Pares i an ets escriptors catòlics moderns que han comentat i desnossat l'Evangeli per aclarir tot quant va fer i va dir el Bon Jesús durant sa seua vida mortal. I aquí está es gran mèrit de Mn. Aguiló, d'haver sabuda aplegar sa sustancia i es bessó de tants de Sants Pares i escriptors catòlics de gran nota, i de tantíssimes de flors haver tengut franc per fer-ne una bresca tota rebllida de mel de maig, que ara qualsevol, just obrint aqueix llibre, pot ensa-

borir i sadollar-se d'aquell rou del del, d'aquella menja d'àngels, que és sa meditació, consideració i contemplació des misteris inefables de sa vida del Bon Jesús: l'Encarnació, es Neixement dins la Cova de Bel'lem, s'Adoració des Pastors i des tres Reis d'Orient, sa Presentació an el Temple, sa Fuita, Estada i Tornada d'Egipte, sa Vida Oculta del Bon Jesús a Nazaret, quant son pare i sa mare el perden i el troben an el Temple, sa seua vida Pública, Predicació, Miracles, Institució de l'Eucaristia, Passió, Mort, Resurrecció. Es una verdadera delícia seguir Mn. Aguiló en sa meditació, consideració i contemplació de tots aqueix Misteris adorabilíssims. Sí que los sab espinzellar bellíssimament, piadosíssimament, dolçíssimament Mn. Aguiló tots aqueix Misteris de sa Vida del Bon Jesús. Lletgint amb humilitat i docilitat aqueix llibre de Mn. Aguiló, un sent que's seu cor s'encén d'amor an el Bon Jesús, i unes ganes ben fortes que venen de fer tot quant Ell vol que fassem, i que Mn. Aguiló hu esmenussa tot tan fil per randa. Sí, lletgint allò, un en román enamorat del Bon Jesús, sols de veure lo que el Bon Jesús mos estimá, lo que va fer per sa nostra santificació i salvació, que donà fins i tot sa seua mateixa vida.—I fa aqueix efecte meravellós es llibre de Mn. Aguiló perque está compost en bon mallorquí, sensa termes extranyes, sensa frases enravisclades, sino en termes que tothom entén, tot ben escloveiat i especificat, que un al'lot de mamella fins i tot e-hu pot entendre de lo més bé.

E-hu hem dit i hu volem tornar dir: aqueix llibre de Mn. Aguiló l'haurien de tenir a totes ses cases de Mallorca i lletgir-ne lo manco un bossi cada dia; i així se penetrarien bé de lo que el Bon Jesús va fer per noltros, de lo que vol que fassem i de lo que estam an el cas de fer envés d'Ell, envés del germá proïsme i envés de noltros mateixos.

Tres pessetes i mitja val. ¿Quina familia hi ha que no'n malgast més dins un any? ¿Quines tres pessetes i mitja més ben gastades no serán ses que's gastin per prendre aquest llibre tan preciós!

Ses persones que poren, ¡quina almoina més ben feta no farien! si en compraven una partida d'aquels llibres i les repartien an es pobrets que saben lletgir, pero que no poren fer tal llait per lo aixuts que van de diners! ¡Que Deu toc el cor an es qui poren fer ayt almoina, i que la fassen! Amèn!

Secció local

Sa diada del Corpus resultà solemníssima com sempre a Manacor: l'ofici, sa processó, tot. Gracies a Deu, Manacor és estat sempre del mon devotíssim del Santíssim Sagrament. Alabat sia per a sempre. Amèn!

Dissapte passat a *La Penya* i a sa *Jovintut Conservadora* s'olla gran anà dins sa petita, vui dir, e-hi va haver festa grossa perque era es Sant de D. Antoni Maura. Es vespre il·luminaren sa fatxada amb un aixam de peres eièctriques de diferents colors, i sa música sonà a sa plassa d'En Weiler damunt es cadafal.

Diurne tornaren acordonar a Ca'n Tous per motiu d'haver-hi pigota de bell fresc. Deu fassa que's curi aviat sa nina que'n té.

Dinmenge es Congregants de sa *Milicia Angelica* no pogueren fer sa processó que hi havia anunciada per la causa des ploure. Fonc una llàstima que no's pogués fer.

Ses Coranta-Hores del Cor de Jesús comensaren ahir a la Porroquia i acabaran demà. Se fan amb gran solemnitat. ¡Hala manacorins! ¡an aqueixes Coranta-Hores teniu ses feines! ¡Convé a caramull esser devotíssims del Cor de Jesús. Qui és devot de bon de veres del Cor de Jesús, no tengueu por, no farà mala-fil!

Es qui fan feina a sa mina de carbó de So'n Ramón, i sobre tot es seus propietaris, están contents ferm perque ja comensa a sortir-les bo, i a devallar-ne carretades a balques. Amèn que vaja endavant això d'aquesta mina de So'n Ramón.

Es dia del Corpus dia 11 va fer vent ferm. Lo endemà plougé a redols qualche poc; lo endemà passat de bon matí es temps s'engronyà de llevant a llebeig, i a redols va fer gros de calabruix i pedra i aigo.—Dilluns (dia 15) tornà ploure i trons i llamps.—Dia 16 s'ennigulá, pero plougé pocot. Dia 17 també feu brusquina a sol i xent, i gran-dia comensà a fer calor, i mos arriba sa noticia de ses desgracies ferestes que hi ha hagudes devers París aqueix dies amb tantes de barrumbades d'aigo com e-hi ha fetes.

Deu mos guard de desgracies! Amèn.